
Leiderschap is vreesloos door het leven gaan

TEKST: MIRJAM TE SLAA

'Jy moet op vreeslose wyse in kontak wees met jou gevoelighede, jou vrese, jou verlangens.'

Deze uitspraak van de Zuid-Afrikaanse schrijfster Marlene van Niekerk is voor mij de definitie van mijn leiderschap.

Bijna vijftien jaar geleden leerde ik de TA kennen in het boek *Nestgeuren* van Piet Weisfelt. Een goede vriend en collega had me op dit boek opmerkzaam gemaakt en het verschaft me heldere inzichten over mezelf in de donkere dagen waarin ik mij toen in bevond. Toen ik een aantal jaren later een opleiding tot counselor/coach ging volgen, maakte ik hernieuwd kennis met de TA. Dat was het begin van een reis waarvan ik destijds dacht dat die een bestemming had en zou eindigen. Nu, tien jaar later, blijkt ik gelukkig nog steeds op reis en heb ik voor dit moment mijn bestemming gevonden in mijn werk als counselor/coach.

Tijdens deze reis heb ik vreesloos contact leren maken met mijn gevoeligheden, vrees en verlangens. In supervisie, intervisie, therapie, leer- en werksituaties met collega's heb ik voldoende veiligheid en toestemming ervaren om de in mij opgeslagen vreesloze potentie te onderzoeken. Die vreesloosheid wil ik overbrengen op de mensen om me heen. Aan hen die ik liefheb, aan collega's, aan mijn cliënten. Om hen hun eigen leiderschap te laten ervaren.

Er wordt algemeen aangenomen dat de mens in de kern vrezend is; de existentiële angst dat wij sterfelijk zijn en ons bestaan daarmee eindig, drijft ons in wat we doen. Ze geeft ons de energie om, naast overleven, onszelf te uiten en ons leven zin te geven. Het is die energie die ons dus tegelijkertijd ook vreesloos maakt. We geven niet toe aan de existentiële angst. Nee, *léven* zullen we!

En duidelijke voorbeelden van vreesloze mensen om ons heen kunnen ons daarbij helpen. Ik heb van mijn ouders nooit gedacht dat ze vreesloos, dat ze 'dapper' waren en toch heb ik die vreesloosheid van hen overgedragen gekregen.

Beiden in hun ontwikkeling getekend door de Tweede Wereldoorlog: mijn vader die als jonge man moest onderduiken om aan de Arbeitseinsatz in Duitsland te ontkomen, mijn moeder die als Joods meisje de oorlog heeft overleefd, als één van de weinigen uit haar omvangrijke familie. Mijn vader die zich vervolgens aan zijn arbeidersmilieu heeft willen ontworstelen, mijn moeder die er alles aan deed om wat restte van de Joodse familie bij elkaar te houden. Ze woonden in dezelfde straat, vonden elkaar en gingen hoopvol de toekomst in. Beiden hadden niet gestudeerd, ze waren ambachtslieden en werden zzp-ers *avant la lettre*. Ze durfden de daarbij horende risico's te nemen en ook nog een gezin te stichten. Dat vind ik best vreesloos...

Ook in anderen die ik ontmoet tijdens mijn reis herken ik de vreesloosheid. In die cliënt die heftige ervaringen in zijn jeugd weet om te buigen naar gezonde voeding voor het werk dat hij doet. In die vriendin die heeft moeten vluchten uit een land waar ze die vreesloosheid niet mocht laten zien. In mijn lief die openlijk durft te worstelen met de dood van zijn grootste vriend, zijn vader.

Zij allen inspireren mij om mijn eigen vreesloosheid te blijven onderzoeken en in te blijven zetten in mijn ontwikkeling en werk. Zodat ik anderen weer hun eigen vreesloosheid opnieuw kan laten ervaren wanneer deze tijdelijk niet toegankelijk is geweest. Zodat we allemaal onze vrees, verlangens en gevoeligheden bewust kunnen blijven aanspreken. Dat is volgens mij waar het om gaat. In het leven. In leiderschap. 🌀